

ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К» ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Величко С.В., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Нікітін В.А., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Паламарчук О.С., к.е.н., доцент кафедри економіки та управління бізнесом
Рівненський державний гуманітарний університет

У сучасному бізнесі України соціальна відповідальність (СВ) поступово перетворюється на один із ключових інструментів диференціації. Компанії все активніше інвестують у свої програми СВ, намагаючись створити позитивний імідж та завоювати лояльність споживачів.

Реалізація СВ-програм для такої великої компанії, як «Епіцентр К», передбачає вирішення численних проблем, що обмежують ефективність діяльності. Дослідження основних викликів дає змогу краще зрозуміти, як зовнішні і внутрішні фактори впливають на стратегію СВ компанії та в якому напрямку необхідно працювати для її покращення. Однією з проблем, з якою стикається ТОВ «Епіцентр К», який впливає на впровадження проєктів СВ є дефіцит кадрів, що прослідковується у всіх регіонах України. Вітчизняний ринок праці нині відчуває значний тиск через повномасштабні військові дії, що розгорнулися на початку 2022 року. Цей конфлікт спричинив серйозний економічний шок, що вплинув як на попит, так і на пропозицію робочої сили. На старті війни багато підприємств зупинили діяльність, що призвело до різкого зменшення вакансій.

Попит на робочу силу поступово зростає разом із пожвавленням економічної активності, однак активність шукачів роботи почала знижуватися. Серед основних причин зменшення кількості кандидатів на ринку праці є значна хвиля міграції українців за кордон та агресивна мобілізація, що спричинило дефіцит робочої сили в багатьох секторах економіки.

На початку жовтня 2024 року ринок показав певну динаміку: спочатку кількість нових вакансій почала зростати, але незабаром відбулося зниження

впродовж декількох тижнів. Незважаючи на це, загальна тенденція з початку року вказує на поступове збільшення кількості вакансій, що свідчить про часткове відновлення економічної активності. Активність з пошуку роботи залишається стабільно низькою. Показники кількості резюме та відгуків на вакансії суттєво відстають від рівня 2022 та 2023 років, що свідчить про зниження інтересу до працевлаштування на внутрішньому ринку праці України (рис.1).

Очевидно, ТОВ «Епіцентр К» теж не став виключенням і опинився перед серйозними викликами. З огляду на це, у короткостроковій перспективі важливо вживати заходів, що сприятимуть відновленню попиту на робочу силу, зокрема в ключових галузях, що забезпечують економічну стабільність.

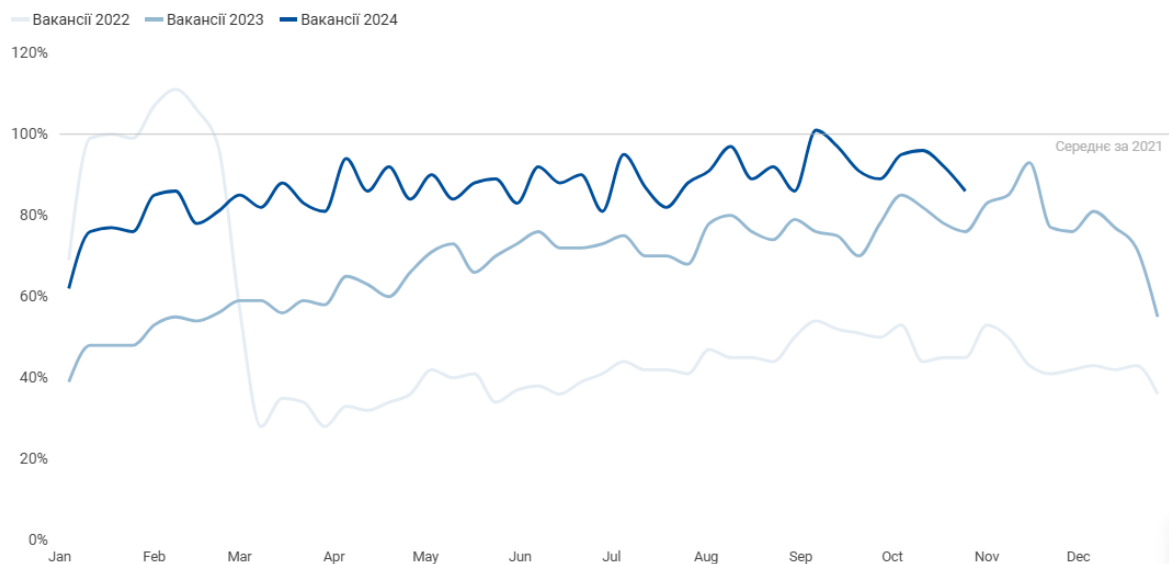

Рис.1. Кількість нових вакансій за 2022-2024 роки [1]

Проблеми та виклики, з якими стикається ТОВ «Епіцентр К» у реалізації програм соціальної відповідальності, особливо в умовах сьогодення, також значною мірою пов'язані з економічними чинниками. Через продовження бойових дій і невизначеність щодо їх завершення, українська економіка стикається з великими труднощами, що, в свою чергу, впливає на всі сфери діяльності підприємств, зокрема й реалізацію програм корпоративної соціальної відповідальності.

За результатами останнього прогнозу МВФ, хоч економіка України й демонструє певну стійкість завдяки стабільним показникам інфляції та

валютним резервам, очікування щодо темпів зростання ВВП знизилися до 2,3% у 2024 році [2]. Такий сценарій означає, що підприємства, включно з мережею торгових центрів «Епіцентр К», будуть відчувати тиск на доходи, що вплине на ресурси, доступні для соціальних програм.

Додатковий виклик створює зростання дефіциту державного бюджету, що становитиме близько 14% ВВП за даними МВФ [2]. У такій ситуації Уряд може зосередитися на мобілізації бюджетних доходів, що включає підвищення податків, посилення податкового та митного адміністрування. Для компанії «Епіцентр К» це означатиме можливе підвищення фінансових зобов'язань, зокрема через перегляд пільг та підвищення податкового навантаження. Така ситуація посилює необхідність для «Епіцентр К» балансувати між обов'язками перед державою і власними КСВ-цілями.

Оскільки «Епіцентр К» значною мірою залежить від імпорту будівельних матеріалів, техніки та інших товарів, коливання обмінного курсу й нестабільність імпорتنих цін можуть спричинити зростання витрат компанії. Це може ускладнити реалізацію певних соціальних проєктів, особливо тих, які вимагають закупівлі товарів з-за кордону.

Погіршення енергетичної ситуації – ще один суттєвий фактор, що створює додаткові виклики для соціальної відповідальності ТОВ «Епіцентр К». Масовані атаки на енергетичну інфраструктуру суттєво знижують ділову активність та створюють додатковий тиск на бізнес, який потребує стабільного енергопостачання. У таких умовах компанія змушена більше інвестувати в автономні джерела енергії, що зменшить ресурси для СВ-ініціатив. Окрім того, перебої з енергопостачанням погіршують умови праці для працівників та обмежують можливості підтримки громад, які залежать від допомоги з боку великого бізнесу.

Питання фінансової стабільності на тлі високої інфляції також чинить тиск на мережу «Епіцентр К», як бізнес, який залежить від попиту споживачів. Інфляція, яка, за оцінками, досягне 8% до кінця року, знижує купівельну спроможність населення [1]. Це може вплинути на зниження продажів та

зменшення доходів компанії, що знову ж таки змусить керівництво «Епіцентр К», ретельно переглядати пріоритетність своїх соціальних ініціатив.

Зважаючи на війну та її економічні й гуманітарні наслідки, українські споживачі все більше очікують від бізнесу, особливо великого, внесків у соціальні ініціативи. Багато компаній реалізують проєкти, спрямовані на підтримку місцевих громад, допомогу військовим, реабілітацію постраждалих та забезпечення базових потреб населення.

Мережа магазинів «Епіцентр К», як один із найбільших ритейлерів, знаходиться під постійною увагою громадськості. Компанія, що має великі фінансові ресурси, повинна відповідати високим очікуванням соціальної відповідальності, забезпечуючи вагомий внесок у гуманітарні та суспільні проєкти. Проте, обмеженість ресурсів та економічний тиск можуть ускладнювати можливість виконання всіх очікувань громади.

Багато конкурентів ТОВ «Епіцентр К» активно беруть участь у соціальних і благодійних ініціативах, що впливає на сприйняття бренду в очах суспільства. Це створює додатковий тиск для мережі магазинів «Епіцентр К», оскільки не активність або недостатня участь у соціальних програмах можуть призвести до зниження конкурентоспроможності та лояльності споживачів.

Таким чином, економічні виклики 2024 року, серед яких зниження темпів економічного зростання, збільшення податкового навантаження, складні умови для зовнішньої торгівлі, енергетичні кризи та висока інфляція, суттєво ускладнюють реалізацію стратегії соціальної відповідальності компанії «Епіцентр К».

Використані джерела

1. Трекер економіки України під час війни. URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/>
2. Валовий внутрішній продукт (ВВП) в Україні 2024. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>